

Ideja i opsesija

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2009/1/26 11:00:00

Kako je Sanader postao Machiavelli

Sanader je najprije imao ideju: završiti pregovore o punopravnom članstvu Hrvatske u EU do kraja 2007. a punopravno članstvo ostvariti do kraja 2008. S obzirom da taj cilj, tu ideju nije uspio stvariti u prvobitnom roku, u novi mandata krenuo je s idejom punopravnog članstva do kraja 2009. Naravno, zbog predsjedničkih izbora. No, sada je sasvim izvjesno da ni taj rok nije dostižan. Ideja ostaje ista, samo se rokovi prilagođuju novim inetresima: završiti pregovore do kraja 2009. računajući da će na predsjedničkim izborima birači to honorirati kandidatu HDZ-a, bez obzira tko to bude, a punopravno članstvo ostaviti 2010. a potom raspisati prijevremene parlamentarne izbore. Ideja euro-atlanskih integracija postala je Sanaderova opsesija.

Sama po sebi ta ideja ili vizija premijera nije problematična.

Kada bi u ostvarivanju te ideje bio u stanju sačuvati nacionalne interese, Sanaderu se ne bi imalo što zamjeriti.

Međutim, suočen s (neplaniranom i neočekivanom) financijskom, gospodarskom, plinsko-energetskom) krizom, Sanader je svestan da njegovih predizbornih „3 puta 7“ (7% nezaposlenosti, 7% rasta BDP-a i 7 razvojnih projekata) polako ali sigurno odlaze k vragu. Preostala mu je jednio Europa. I NATO, dakako. Na tu kartu zaigrao je do kraja. Ona mu je postala opsesija.

Od ulaska Hrvatske u NATO i EU napravio je novu dogmu, religiju. Ocjena o stvaranju religije oko ulaska u EU vrijedi ukoliko prihvatimo tumačenje religioznosti koju je dao Gustave Le Bon: „Religioznost se ne sastoji samo u tome da se obožava neko božanstvo, već i u tome da se sve sile duha, sve pobude volje, sva žestina fanatizma stave u službu neke stvari ili nekoga bića, koje postaje ciljem i vodičem misli i djela“. („Psihologija mase“)

U ostvarivanju toga cilja, spreman ja na sve. Maknuti svakog tko mu zasmeta, pristati na sve što se od njega zatraži.

Tu njegovu opsjednost prepoznali su i u Washingtonu i u Bruxellesu.

Zbog toga i je Sabor ratificirao onaj sramotni sporazum s SAD-om o položaju vojne i civilne komponente američke vojske na teritoriju Hrvatske. Zbog toga i je naša diplomacija u UN-u najposlušnija u izvršavanju naloga američke administracije. Ponekad mi se čini da je onaj Kunta Kinte imaju više slobode od naše misije pri UN-u. Krajnje opasna pak je izjava predsjednika Sabora, Luke Bebića da za donošenje odluke o pristupanju Hrvatske u NATO, u Saboru treba tek „obična većina“ što bi značilo da vladajući Ustav tumače na način da se ta odluka može donjeti sa svega 39 glasova.

I Bruxelles koristi (zlorabi) Sanaderovu opsesiju. Ne samo u predpristupnim pregovorima u kojima olako odustajemo od naših pregovaračkih stajališta, nego i u vanjskoj politici. U svakoj kriznoj situaciji, naš prvi diplomat poput papige ponavlja kako će „Hrvatska slijediti politiku EU ...“ što samo

znaèi da Hrvatska nema svoju vanjsku politiku. A to da neke èlanice EU vode svoju vanjsku politiku (na primjer, Slovaèka u sluèaju priznavanja neovisnosti Kosova) Jandrokoviæ ili doista ne zna ili ne smije znati.

I Ljubljana je prepoznala Sanaderovu opsjednost. Pitanje spornih graniènih toèaka zlorabi do krajnosti. Iako je u javnosti spor proglašen „graniènim sporom“ mislim da se iza njega kriju sljedeæi slovenski interesi:

Ljubljana je uvjeren da je da je ulazak Hrvatske u EU posljednja prilika da se zauvijek preciziraju i zaokruæe njihove granice; æeli prisiliti Zagreb da odustane od zahtjeva za vraæanje novca štedišama Ljubljanske banke, te da dopusti ulazak slovenskih banaka u Hrvatsku; æeli u EU što dulje saèuvati status dræave koja najbolje razumije i poznaje situaciju na Balkanu; blokadom Hrvatske i zalaganjem da se ubrza prijem Srbije u EU, Ljubljana vjeruje da moæe dobiti poene u Srbiji koju dræi svojim najzanimljivijim træiætem; odgoda ulaska Hrvatske u EU omoguæila bi i jaèanje pozicije luke Koper od koje Slovenci æele napraviti glavnu jadransku luku za dræave èlanice EU, za što im, vjeruju, joæ treba malo vremena.

I dok je Slovenija obeæavala ratifikaciju prijema Hrvatske u NATO, u Zagreb je iznenada doæao Oli Rehn. I kao moguæe rješenje graniènog spora ponudio diplomatsku arbitraæu Roberta Badintera, Martia Ahtisaria i neke neimenovane gospoæe.

Reakcija sluæbenog Zagreba bila je „ni vrit ni mimo“. Sanader æuti a Mesiaæ daje izjave koji vjerojatno ni on sam ne razumije. Umjesto odluènog ponavljanja prijedloga da Hrvatska poziva Sloveniju da se granièni spor iznese pred Meðunarodni sud pravde u Haagu i spremnost parlamentarne deklaracije da Hrvatska unaprijed prizna odluku suda, naæ je doktor Ivo ponovno pokazao slabost koju sada Slovenci koriste tamo gdje nitko nije oèekivao: prijete da æe blokirati ulazak Hrvatske u NATO. Mada sumnjam da æe se to usuditi uèiniti, jer ovdje ih neæe „uvjeravati“ Bruxelles nego Washington, a njegove metode „uvjeravanja i dokazivanja“ nisu nimalo njeæne, nama objektivno prijete opasnost da Sanader pristane na prijedlog Rehna. On je veæ u fazi ideologije Machiavellia po kojoj cilj opravdava sredstva.

Vaæno je naglasti da su svi pravni eksperti koji su do sada javno iznosili svoj stav o tome, naglaæavali da je pozicija Hrvatske pred Meðunarodnim sudom daleko bolja od pozicije Slovenije i da ne smijemo pristati na ovu ponudu diplomatske arbitraæe.

I na kraju, dok u Ljubljani sve odluke vezane uz Hrvatsku premijer Pahor „provlaèi“ kroz parlament ili barem parlamentarne odbore, u Zagrebu sve odluke donosi Sanader.

Hrvatski sabor nije do sada raspravljao ni odluèivao ni o jednom spornom pitanju vezano na spor sa Slovenijom. A istovremeno Sanader traæi koncenzus. Ne s graðanima nego stranaèkim æefovima, daleko od oèiju javnosti. Graðane æe trebati tek da na referendumu potvrde njegove odluke.